

Ders İzlençe Formu

Doküman No:	
Yayın Tarihi:	
Revizyon Tarihi:	
Revizyon No:	
Sayfa:	

Bölüm Adı	İlahiyat	Güncelleme Tarihi	15. 09. 2025		
Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	Yıl	Yarıyıl	AKTS
SEÇ4047	GÜNÜMÜZ TASAVVUF HAREKETLERİ	SEÇMELİ	2026/2027 / 4	GÜZ / 7	2
Dersin Seviyesi					
LİSANS					
Haftalık Ders Saati (Kurumsal)		Haftalık Uygulama Saati		Haftalık Laboratuvar Sayısı	Haftalık Laboratuvar Sayısı
2		0		0	0
Öğrenim Türü					
TEORİK					
Eğitim Dili					
TÜRKÇE					
Dersin Amacı					
Günümüz Tasavvuf Hareketlerini ve Problemlerini Tanımak.					
Dersin Ön Koşulu Olan Dersler					
TASAVVUF					
Dersin Ön Koşulu Olduğu Dersler					
Dersin İçeriği					
Nakşilik başta olmak üzere tasavvufi tarikatlar ve günümüzde halen devam eden uygulamaları. Tasavvuf düşüncesiyle ilgili güncel meseleler.					
Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar					
Staj Durumu					
yok					
Ders Kitabı / Malzemesi*					
1	Yılmaz, Hasan Kamil, 300 Soruda Tasavvufi Hayat, İstanbul: Erkam Yayınları, 2010.				
2	Algar, Hamid. Nakşibendilik, İstanbul: İnsan Yayınları, 2020.				
3	Selvi, Dilaver. Tasavvuf Metodu Olarak Rabita. İstanbul: Semerkant Yayınları, 2016.				
4	Selvi, Dilaver vd.. Kuran ve Sünnet Işığında Rabita ve Tevessül. İstanbul: Umran Yayınları, 1994.				
5	Uludağ, Süleyman. Şiiilikte Tasavvuf, Milletlerarası Tarihte ve Günümüzde Şiiilik Sempozyumu (Tebliğler ve Müzakereler), 13-15 Şubat 1993, s. 515-542				
6	Uludağ, Süleyman, Tasavvuf Kültüründe Keşif ve Keramet. İstanbul: Sufi Kitap Yayınları, 2025.				
7	Uludağ, Süleyman. Tasavvuf ve Tenkit. İstanbul: Dergah Yayınları, 2014.				
8	Tek, Abdurrezzak, İlk Onsekiz Beytin Şerhi, Bursa: Bursa Akademisi, 2015.				
9	Demirci, Mehmet. "Hakikat-i Muhammediyye". TDV İslam Ansiklopedisi, Ankara: TDV Yayınları, 1997, c. 15, s.179-180				
10	Hakim Tirmizi, Hatmu'l Evliya Veliliğın Sonu /velayet-Nübüvvet Tartışması. İstanbul: İnsan Yayınları, 2018.				
11	Çubukcu, Hatice. İnsan Gözür Tasavvuf Kültüründe Nazara Bakmaya Görmeye Dair. Ankara: Fecr Yayınları, 2022.				
12	https://akademik.semazen.net/article_print.php?id=120				
13	Özçelik, Mevlüt. Tasavvufta Ahlâk ve Edeb, Ahlâk ve Din Disiplinlerarası Bir Yaklaşım, 2021, s. 101-160				
14	Yılmaz, Hasan Kamil. Anahatlarıyla Tasavvuf ve Tarikatlar. İstanbul: Ensar Neşriyat, 2004.				
15	Türer, Osman. Anahatlarıyla Tasavvuf Tarihi. İstanbul: Ataç yayınları, 2011.				
16	Kara, Mustafa. Tasavvuf ve Tarikatlar. İstanbul: İletişim Yayınları, 1992.				
17	Özköse, Kadir. Tasavvuf El Kitabı. Ankara: Grafiker Yayınları, 2016.				
18	Schimmel, Annemaria. İslamın Mistik Boyutları. İstanbul: Kabalcı Yayınları, 2001.				
19	Eraydın, Selçuk. Tasavvuf ve Tarikatlar. İstanbul: İfav Yayınları, 1994.				
İlave Kaynak(lar)*					
1	Uludağ, Süleyman. Tasavvufun Dili. İstanbul: Ensar Neşriyat, 2016.				
2	İbnü'l-Arabî, Muhyiddin. Fütûhât-ı Mekkiyye. çev. Ekrem Demirli. 17 Cilt. İstanbul: Litera Yayıncılık, 2016				

Ders İzlenice Formu

Doküman No:	
Yayın Tarihi:	
Revizyon Tarihi:	
Revizyon No:	
Sayfa:	

3	Gazzâlî, Ebû Hamid Muhammed. İhyâü Uûmi'd-Dîn. 9 Cilt. Cidde: Daru'l-Minhac, 2011.
4	Köprülü, Fuad. Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar. Sad. O. Fuad Köprülü. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 3. Basım, 1976.
5	Attâr, Ferîdüddin. Tezkiretü'l Evliyâ. çev. Süleyman Uludağ. 2 Cilt. İstanbul: Mavi Yayıncılık, 2002.
6	Hucvirî, Ali Osman b. Cüllabî. Keşfu'l-mahcûb Hakikat Bilgisi. çev. Süleyman Uludağ. İstanbul: Dergah Yayınları, 1996.
7	Kuşeyrî, Abdülkerim. Risâletü'l-Kuşeyriyye. thk. Enes Muhammed Adnan Şerfavi. Beyrut: Daru'l-Minhac, 2017.

Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri/Görevlileri

Doç. Dr. Hatice Çubukcu

Ders Asistanı/Asistanları

Arş. Görevlisi Berat Eşgi

DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI**

ÖÇ-1	Günümüzde halen etkinliğini sürdüren tasavvufi oluşumlar hakkında bilgi sahibi olur.
ÖÇ-2	Günümüzde tasavvufi uygulamalar hakkında malumat edinir.
ÖÇ-3	Tasavvufun tartışılan ve merak edilen mevzuları hakkında bilgi edinir.
ÖÇ-4	Tasavvufun toplumun din yaşantısında ne denli etkin olduğunu kavrar.
ÖÇ-5	
ÖÇ-6	

HAFTALIK DERS İÇERİKLERİ

Hafta	Konular	Hedefler	Yetkinlikler			Kaynaklar ***
			Bilgi	Beceri	Yetkinlik	
1.	Nakşibendiyye Tarikatı ve Günümüzdeki Kolları	Nakşibendiyye Tarikatı ve Günümüzdeki Kolları hakkında bilgi sahibi olmak	X			➤ Algar, Nakşibendilik, 1-670.
		Günümüz Türkiye'sinde etkin olan Nakşi tarikatı kollarını tespit edebilmek.		X		
		Nakşi geleneğinin diğer tarikatlardan farklı yönlerini ortaya koyabilmek			X	
2.	Rabıta	Rabıta hakkında bilgi sahibi olmak	X			Selvi, Rabıta, 23-251.
		Rabıta uygulaması kaynaklı problemleri tespit edebilmek		X		

Ders İzlençe Formu

Doküman No:

Yayın Tarihi:

Revizyon Tarihi:

Revizyon No:

Sayfa:

		Kişinin ahlak eğitiminde rabıta uygulamasının etkisini modern eğitim usulleriyle karşılaştırmalı bir şekilde tartışabilmek.			X	
3.	Vesile, İstimdat	Vesile, tevessül, İstimdat hakkında bilgi sahibi olmak.	X			➤ Selvi, Rabıta ve Tevessül, 66-149.
		Tasavvuftaki vesile konusunu diğer dinlerle karşılaştırıp değerlendirebilme		X		
		İstimdat- şirk bağlantısını doğru bir şekilde tespit edebilmek.			X	
4.	Şiilik tasavvuf ilişkisi	Şiilik ve tasavvuf hareketinin tarihi gelişimi hakkında bilgi sahibi olmak	X			➤ Uludağ, Şiilikte Tasavvuf, 515-542.
		Şiilik ve tasavvuf düşüncesi arasındaki ortak yaklaşımları ortaya koyabilmek.		X		
		Şiilik ve tasavvuf düşüncesi arasındaki farklılıkları tespit edebilmek.			X	
5.	Keramet	Tasavvufta keramet konusunda bilgi sahibi olmak.	X			➤ Uludağ, Keşif ve Keramet, 53-135.
		Şeyhin kerametinin mürid üzerindeki psikolojik etkisini değerlendirmek.		X		
		Keramet ve mucizenin kuantum fizikindeki karşılığını tespit etmek.			X	
6.	Mesnevî'nin ilk 18 beyiti.	Mesnevî'nin ilk 18 beyitinin açıklamasını bilmek.	X			➤ Tek, İlk Onsekiz Beytin Şerhi, 143-197.

Ders İzlençe Formu

Doküman No:

Yayın Tarihi:

Revizyon Tarihi:

Revizyon No:

Sayfa:

		Şebi arus özelinde Mevlana'nın tasavvuf felsefesini ortaya koymak		X		
		Tasavvufi edebî metinleri çözümleyebilmek.			X	
7.	Hakikat-ı Muhammediyye	Hakikat-ı Muhammediyye, Nur-u Muhammediyye hakkında bilgi sahibi olmak	X			➤ Demirci, Hakikat-i Muhammediyye, 15/179-180.
		Mevlid gibi edebi metinleri nur-u Muhammedi anlayışına göre yorumlamak		X		
		Nur-u Muhammedi anlayışını diğer dinlerde olan benzer anlayışlarla beraber değerlendirebilmek.			X	
8.						
9.	Tasavvufta velayet teorisi	Hakim Tirmizi ve velayet teorisi hakkında bilgi sahibi olmak.	X			➤ Hakim Tirmizi, Hatmu'l Evliya
		Hatmul-evliya ve mehdi inancı arasındaki bağlantıyı ortaya koyabilmek.		X		
		Şiilik ve tasavvuftaki velayet anlayışlarını karşılaştırabilmek.			X	
10.	Tasavvufta Rüya	Tasavvufta rüya konusunu bilmek.	X			➤ Yılmaz, 300 Soruda Tasavvufi Hayat, 296-299.
		Nefis mertebelerine göre rüya yorumu ortaya koyabilmek.		X		
		Modern psikoloji ve tasavvufta rüya konusunu karşılaştırabilmek.			X	

Ders İzlençe Formu

Doküman No:

Yayın Tarihi:

Revizyon Tarihi:

Revizyon No:

Sayfa:

11.	Tasavvufta Nazar	Tasavvufta nazarın anlamını bilmek.	X			➤ Çubukcu, İnsan Gözür, 9-149.
		Tasavvuf klasiklerinde ve edebiyatında nazarla ilgili hususları tespit edebilmek.		X		
		Tasavvufun batını eğitim yöntemlerinin farkını ortaya koymak			X	
12.	İbn Arabî’de Kadın Konusu	Tasavvuftaki kadın evliyalrı ve tasavvuf düşündesinde kadına bakışı bilmek.	X			➤ https://akademik.semazen.net/article_print.php?id=120
		İbn Arabî’nin kadın konusundaki farklı yaklaşımını ortaya koyabilmek.		X		
		Kadın konusunda tasavvufu ve diğer İslamî disiplinleri karşılaştırabilmek.			X	
13.	Edeb	Tasavvufun edeb konusuna verdiği önemi bilmek.	X			➤ Özçelik, Tasavvufta Ahlâk ve Edeb, 101-160
		Edeb ile ihsan arasındaki bağlantıyı ortaya koyabilmek.		X		
		Haya ile akıl arasındaki bağlantıyı tespit edebilmek.			X	
14.	Tasavvufta tenkit	Tasavvufta nelerin tenkit edildiğinin bilmek.	X			➤ Uludağ, Tasavvuf ve Tenkit, 23-245.
		Tasavvufta iç tenkite konu olan meseleleri tespit edebilmek.		X		
		Tasavvufta tenkit edilen konulara verilen cevapları ortaya koyabilmek.			X	
15.	Genel değerlendirme	Bu zamana kadar işlenen konular hakkında bilgi sahibi olmak.	X			➤ Yılmaz, 300 Soruda Tasavvuf.

Ders İzlenec Formu

Doküman No:

Yayın Tarihi:

Revizyon Tarihi:

Revizyon No:

Sayfa:

	Günümüz tasavvuf düşüncesinde olumlu ve olumsuz yönleri tartışabilmek.		X		
	Tasavvufun diğer İslamî disiplinlerden farkını ortaya koyabilmek.			X	

Yarıyıl Sonu Sınavı Haftası

- Yarıyıl sonu sınavı; ilk 7 hafta işlenen konuların %25'ini, ara sınav sonrası işlenen konuların %75'ini kapsayacak şekilde hazırlanacak, geçerli ve güvenilir ölçme aracıyla gerçekleştirilecektir.

Öğrenci Sorumlulukları ve Ödevler

Öğrenci Sorumlulukları:

- Her konuyla ilgili ilave kaynaklarda yer alan yayınların bireysel olarak araştırılması.
- Derse devama ilişkin sınırın aşılmaması.
- Dersin hedeflerinin gerçekleşme düzeyine ilişkin ders sorumlusu öğretim elemanına geri bildirimlerde bulunması.

Ödevler

Konusu:

Açıklama:

Son Teslim Tarihi:

Yarıyıl İçi Değerlendirmeye Katkısı (%):

Ders İzlençe Formu

Doküman No:

Yayın Tarihi:

Revizyon Tarihi:

Revizyon No:

Sayfa:

Ders Değerlendirme

Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri	Adet	Değer
Ara Sınav	1	100
Toplam		100
Yarıyıl (Yıl) Sonu Etkinlikleri	Adet	Değer
Final Sınavı	1	100
Toplam		100
Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri		%40
Yarıyıl (Yıl) Sonu Etkinlikleri		%60
Toplam		%100

Ders İş Yüğü

Etkinlikler	Sayı	Süre (Saat)	Toplam İş Yüğü (Saat)
Ara Sınav	1	1	1
Final Sınavı	1	1	1
Derse Katılım	16	1	16
Bireysel Çalışma	3	8	24
Ara Sınav İçin Bireysel Çalışma	1	3	3
Final Sınavı İçin Bireysel Çalışma	1	3	3
Okuma	1	12	12
Toplam İş Yüğü (Saat)			60
AKTS (Toplam İş Yüğü/30)			60/30= 2

Ders İzlençe Formu

Doküman No:	
Yayın Tarihi:	
Revizyon Tarihi:	
Revizyon No:	
Sayfa:	

Program Çıktıları (PÇ) ile Tasavvuf Edebiyatı Dersi Öğretim Çıktıları (ÖÇ) Matrisi

m Çıktıları	Öğreti	ÖÇ 1	ÖÇ 2	ÖÇ 3	ÖÇ 4	ÖÇ 5	ÖÇ 6	ÖÇ 7
Program Çıktıları								
PÇ 1. Kur'an'ı ve ilgili konuları bilir, anlar ve yorumlar.	2							
PÇ 2. Hadis ve ilgili konularını bilir anlar ve yorumlar.		3						
PÇ 3. Hz. Peygamberin hayatıyla ilgili konuları bilir, anlar ve yorumlar.			1					
PÇ 4. Temel İslami İlimlerle ilgili konular ve bilgileri anlar, değerlendirir ve yorumlar	1							
PÇ 5. Türk ve İslam tarihi, sanatları ile ilgili konular ve bilgileri anlar, değerlendirir ve yorumlar				5				
PÇ 6. Felsefe ve din bilimleri konularıyla ilgili bilgileri değerlendirme ve yorumlayabilme yeteneğine sahip olur.								
PÇ 7. İlahiyat alanında toplumun ihtiyaç duyduğu konularda bilimsel, sosyal ve kültürel ulusal/uluslararası faaliyetlere katılır ve ilgili konularda elde ettiği bilgileri kullanma, geliştirme ve aktarma becerisini kazanır.		4						
PÇ 8. İlahiyat alanındaki verileri toplama, proje üretme, strateji geliştirme, etkinlik planlama, gerçekleştirme ve topluma sunma becerisine sahip olur.			4					
PÇ 9. Sistematik, tutarlı, eleştirel ve yaratıcı düşünme yetenek ve kapasitesini geliştirir. Disiplinler arası bakış açısı ile değerlendirme yapabilir.	2							
PÇ 10. Türkçeyi güzel ve doğru kullanır ve konuşur. Hitabet sanatının inceliklerini bilir ve uygular.			3					
PÇ 11 Alanında kendisini daha iyi geliştirmeye yardımcı olacak bilgisayar, internet gibi bilgi teknolojilerini kullanma becerisine sahip olur.				1				

Programa Özgü Ölçütler (PÖÖ) ile Tasavvuf Edebiyatı Dersi Öğretim Çıktıları (ÖÇ) Matrisi

m Çıktıları	Öğreti	ÖÇ 1	ÖÇ 2	ÖÇ 3	ÖÇ 4	ÖÇ 5	ÖÇ 6	ÖÇ 7
Programa Özgü Ölçütler								
PÖÖ 1 Kur'an-ı Kerim bilgisine, doğru tilavet becerisine ve yeterli ezbere sahip olma	2							
PÖÖ 2 Arapça temel kaynakları okuma ve anlama yetkinliğine sahip olma								
PÖÖ 3 İtikat, ibadet, ahlak ve muamelata dair usul ve esasları kavrama ve dayandığı temelleri bilme		2						
PÖÖ 4 Kur'an ve sünnet bütünlüğünü esas alan bir yaklaşıma sahip olma								
PÖÖ 5 Bütüncül ve sistematik bir dini düşünce ve kavrayışa sahip olma				4				
PÖÖ 6 Zaman ve mekâna göre ortaya çıkan farklı dini yaklaşımları doğru anlama ve tutarlı değerlendirme yetkinliğine sahip olma								
PÖÖ 7 Din istismarı, şiddet, İslam karşıtlığı gibi dine ve topluma zararlı eğilimlere karşı söylem ve tutum geliştirebilme yetkinliğine sahip olma			1					
PÖÖ 8 Farklı düşünce ve yorumlar karşısında saygı ve adaleti esas alma yetkinliğine sahip olma				3				
PÖÖ 9 Kişi ve kurumlar yerine ilke ve değerleri üstün tutan bir anlayışa sahip olma								
PÖÖ 10 Dinin temel kaynakları ve bilimsel verilere dayalı din eğitimi ve din hizmetleri verme yetkinliğine sahip olma		4						
PÖÖ 11 Toplumun inanç, ibadet, ahlak, örf ve adetlerini İslam'ın temel kaynakları ışığında yorumlama ve toplumu aydınlatma yetkinliğine sahip olma				2				
PÖÖ 12 Dini danışmanlık ve rehberlik bilgi ve becerisine sahip olma			3					
PÖÖ 13 Akıl, bilgi, istişare, emanete riayet, ehliyet ve adalet gibi temel			1					

Ders İzlenec Formu

Doküman No:

Yayın Tarihi:

Revizyon Tarihi:

Revizyon No:

Sayfa:

değerler/ilkeler ışığında çalışma ve sorumluluk üstlenebilme yetkinliğine sahip olma

PÖÖ 14 İslam kültür, sanat ve medeniyeti hakkında temel ve bütüncül bilgilere sahip olma

Açıklamalar:

* Kaynaklar İSNAD atıf sistemin kaynakça yazım usulüne göre yazılacaktır.

** İlave öğrenme çıktısı yazmak için satır açabilirsiniz.

***Kaynaklar İSNAD metin içi atıf gösterme usulüne göre yazılacaktır.

****Ders sorumlusu öğretim elemanının gerekli görmesi durumunda dersin içerik ve hedeflerine uygun ölçme ve değerlendirmeye esas olacak ödev/ödevler verebilir.